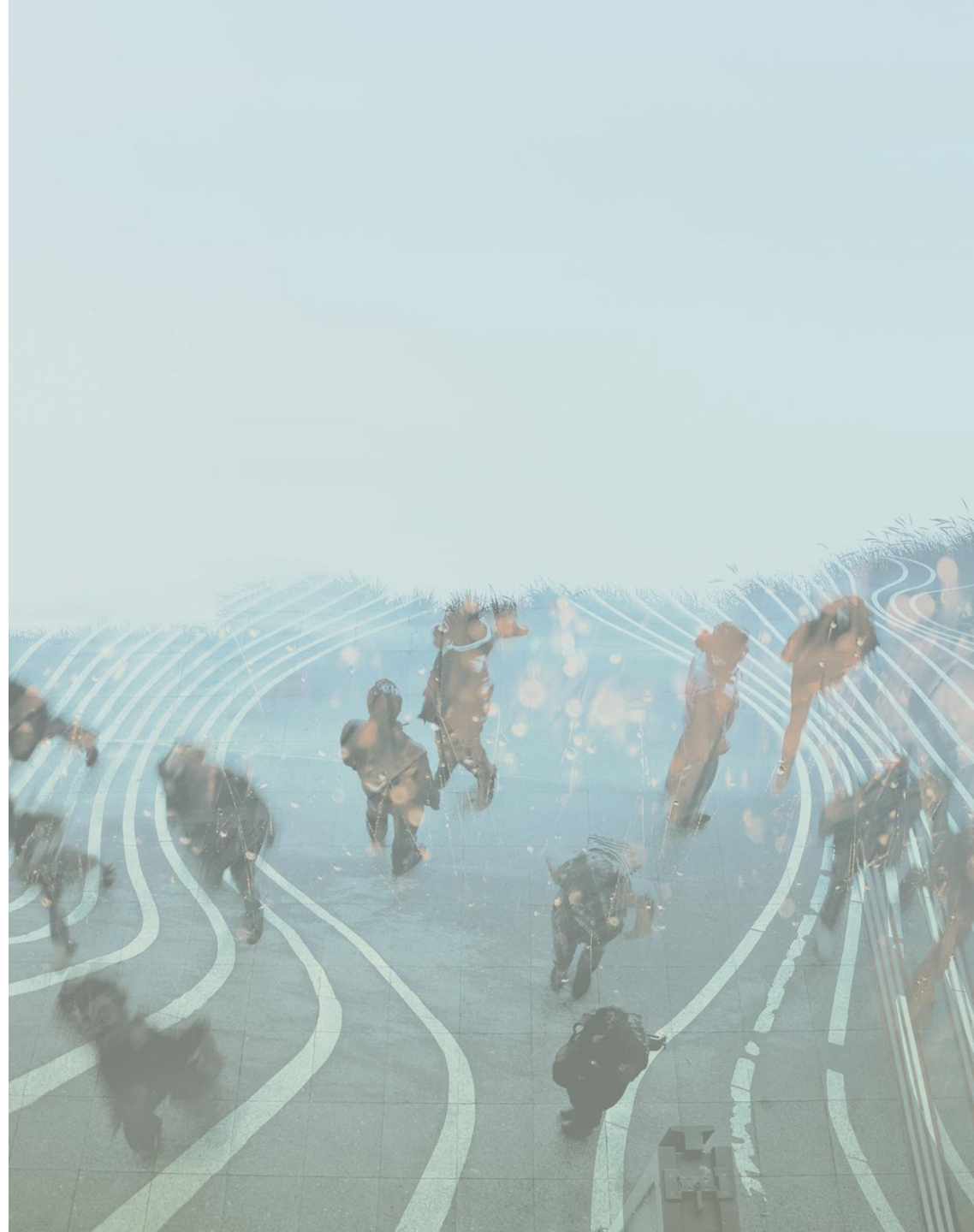

Klimarådet.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Den gordiske arealknude

Natur & Miljø d. 30. maj 2023
Fagchef Jesper Sølvér Schou
Jesper.soelver.schou@klimaraadet.dk

Disclaimer

Dette oplæg trækker på dele af Klimarådets analyser og anbefalinger, men synspunkter og konklusioner er alene udtryk for oplægsholderens egne vurderinger.

Klimarådet er i gang med et projekt med arbejdstitlen ”Arealanalyse”. Her ses på sammenhængene mellem især klima-, miljø- og naturhensyn i et 2050-perspektiv. Analysen forventes ultimo 2023.

Problemet

- Klima- og biodiversitetskrisen tillige med dårligt vandmiljø er menneskeskabte; fordi vi forårsager dem, og fordi vi synes, det er et problem.
- For alle tre gælder, at anvendelsen af det åbne land er central for løsningerne.
- En effektiv løsning af disse udfordringer er også afgørende for, at vi kan fortsætte med at være en væsentlig leverandør af fødevarer fremover.
- Potentielt kan vi stå over for de største ændringer i forvaltningen af det åbne land siden jordreformerne i slutningen af 1700 tallet. Her var målet også at styrke den samfundsmæssige værdi af vores arealanvendelse.

Sammenhængene

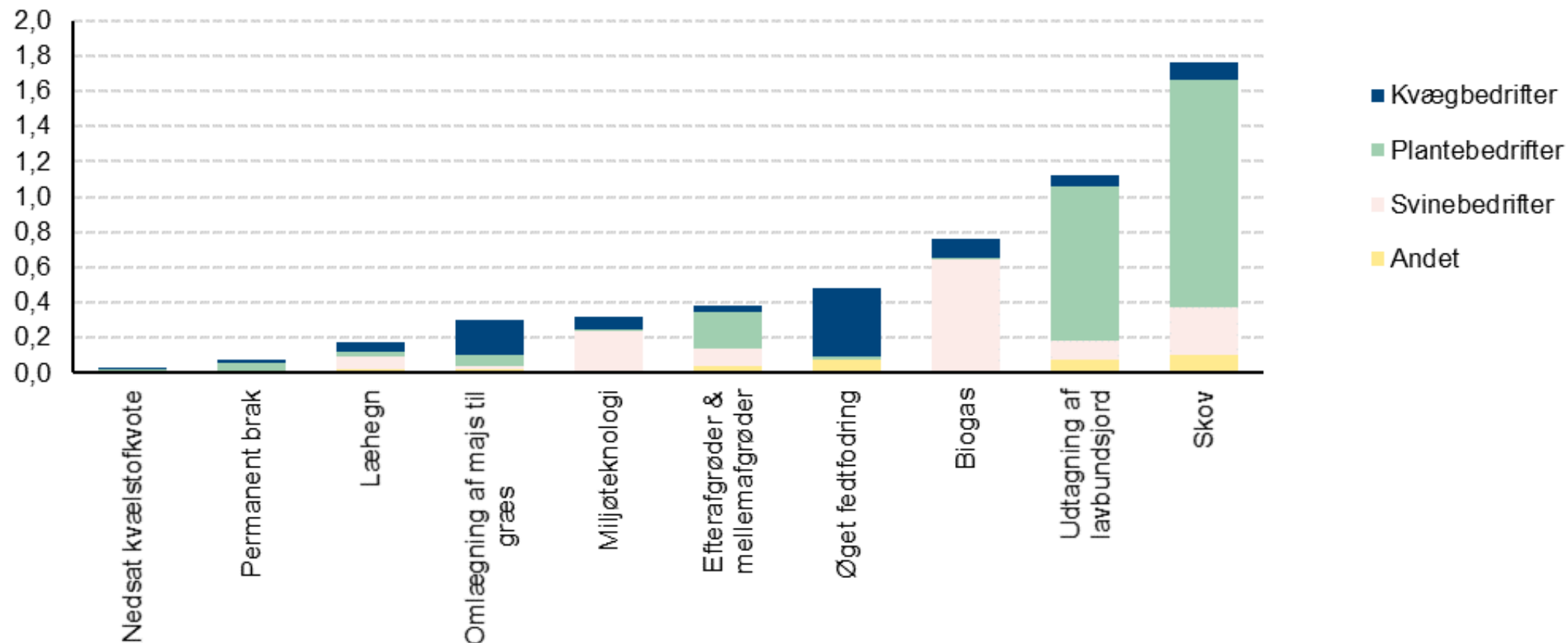
- Biodiversitet og klima er forbundne, men går ikke nødvendigvis hånd-i-hånd: Øget produktion af biomasse lægger beslag på arealer og øger derved prisen for øget naturbeskyttelse.
- Men der er også positive samspil: Naturgenopretning kan reducere udledninger og øge landskabets vandtilbageholdelse.
- Det handler om at finde synergierne i det multifunktionelle landskab. Miljøeffekterne skal synliggøres, og vi skal have blik for en samfundsøkonomisk optimering af arealanvendelsen.

Synergier ved en drivhusgasafgift

- Klimarådets analyse fra februar 2023 viser, at en afgift på 750 kr. pr. ton CO₂e kan føre til en teknisk omstilling i landbruget, der leverer reduktioner på 45 pct. i forhold til 1990.
- En vigtig effekt ved en afgift er også at drive innovation og implementering af ny klimavenlig teknologi og produktion.
- En stor del af reduktionerne kan komme igennem kulstofbindende arealtiltag, som skovrejsning og udtagning af lavbundsjord.

Gns. reduktion af drivhusgasudledning pr. bedrift

Mio. ton CO₂e

Muligheder for synergier ved en drivhusgasafgift #2

- For de kulstofbindende arealtiltag er det et betydeligt potentiale for synergi med vandmiljø- og biodiversitet, hvis der kan sikres en hensigtsmæssig placering af initiativerne.
- Kommunerne kan spille en væsentlig rolle ved gennem deres lokalkendskab at udpege projekter, som understøtter flere politikmål.
- Samtidig vil de reducerede drivhusgasudledning begrænse lodsejernes afgiftsbetaling og komme deres bundlinje til gode.

Eksempler:

- Lavbundsprojekt i kombination med genslyngning af vandløb vil både reducere klimaudledninger og næringsstofftab. Forvaltes området med helårsgræsning kan der også opnås en positiv natureffekt.
- Skovrejsning opbygger kulstoflager og beskytter drikkevandsressourcen, hvis placeret rigtigt.
- Skovrejsning i tilknytning til gammel skov med høj biodiversitets-værdi kan vokse sig til værdifuld natur og øge robustheden af den eksisterende.

To forslag til guidelines for lokal politik

Sekventiel løsning: Klimaeffekten ved de fleste tiltag er uafhængig af den geografiske placering. Omvendt er effekter for vandmiljø, drikkevand og biodiversitet stedspecifikke.

- Vi skal have blik for at placere klimatiltagene, så de har størst mulige betydning for de øvrige hensyn.

Tiltag skal være additionelle, hvis vi skal gå mod netto-negativ udledning.

- Landbrugsareal udlagt til byggeri eller parkeringspladser kunne alternativt være brugt til at give naturen mere plads, og byggeri medfører drivhusgasudledninger. Det er en omkostning udover den, som repræsenteres ved hidtidig landbrugsanvendelse.
- Grønne rabatter og træplantning i private haver kompenserer ikke herfor – man kunne have gjort begge dele og opnået en større natureffekt eller sparet udledningen af drivhusgasser.
- Gør noget som virker, og ikke kun det, som ser godt ud!

Klimarådet.

